

Міхал ГЕЛБІЧ:

«ЦІКАВАСЦЬ ДА КААПЕРАЦЫІ І ІНВЕСТИЦЫЙ У БЕЛАРУСІ РАСЦЕ!»

У 2008 годзе ўзаемны таваразварот Чэхіі і Беларусі склаў каля 450 мільёнаў долараў. У 2009 годзе ён знізіўся ва ўмовах сусветнага фінансаванага крызісу. Ці магчыма змяніць гэту тэндэнцыю сёлета? На гэтае і іншыя пытанні адказвае дарадца па эканамічных пытаннях Пасольства Чэшскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Міхал ГЕЛБІЧ.

— 2008 год быў сапраўды паспяховым, — адзначыў спадар Гелбіч. — За ўвесь перыяд двухбаковых адносін наш гандлёвы баланс дасягнуў рэкордных адзнак. Аднак ужо ў чацвёртым квартале можна было назіраць запаволенне і нават паніжэнне, якое ў 2009 годзе дасягнула ў доларавым эквіваленце амаль 40 працэнтаў. Гэта трохі парадасальна, калі ўлічваць, што лясць у Чэхіі і Беларусі двухбаковых марапрыемстваў праходзіла больш за ўсё. Але мы гэта разглядаем як унёсак у будучыню супрацоўніцтва. У астатнім, што датычыцца агульнага выніку знешняга гандлю Чэшскай Рэспублікі, то ён у 2009 годзе скончыўся са станоўчым сальда 8,5 мільярда долараў, што на 56 працэнтаў больш, чым у 2008 годзе.

— Якія тэрытарыяльна-адміністрацыйныя адзінкі Чэхіі ў большай ступені зацікаўленыя ў пабудове канструктыўных дзелавых адносін з беларускімі рэгіёнамі?

— Супрацоўніцтва на рэгіянальным узроўні, зразумела, з'яўляецца наступным лагічным крокам для больш інтэнсіўных узаемаадносін. Наведанне Віцешкай вобласці было першай ластаўкай. Што датычыцца наладжвання сувязяў на ўзроўні рэгіёнаў, то цяпер мы выбіраем беларускага рэгіянальнага партнёра для Аламоўскага края.

— У Беларусі існуе каля 50 сумесных прадпрыемстваў з чэшскім капіталам. Якія новыя прапановы ў гэтай галіне могуць паступіць з боку чэшскіх партнёраў у хуткім часе?

— Я перакананы, што Беларусь для чэшскіх прадпрыемстваў — вельмі прывабны рэгіён, асабліва ўлічваючы тое, што маркаваная праца Мылнага саюза з Расійскай Федэрацыяй і Казахстанам адкрывае інвестарам стасцідзё-

сяцімільённы рынак. Але гэта не адзіная прычына. Сваю ролю адыгрывае геаграфічная блізкасць Беларусі, кваліфікаваная працоўная сіла і, калі параўноўваць з іншымі краінамі СНД, адносна добра развітая інфраструктура. Значным фактарам з'яўляецца вельмі падобная структура прамысловасці нашых краін. Гэтак жа, як і ў Чэхіі, у Беларусі вырабляюцца транспартныя сродкі, апрацоўныя станкі, прамысловая прадукцыя. Беларускія заводы імкнуцца з гэтай прадукцыяй пранікнуць на рынак Еўрасаюза, а чэшскія — у краіны СНД. Мы можам альбо канкуруваць адзін з адным, альбо супрацоўнічаць. Я перакананы, што з чэшскага боку можна чакаць цікавасці да кааперацыі і інвестыцый у Беларусь.

— У 2008 годзе ў беларускую эканоміку з Чэхіі паступіла каля 30 мільёнаў долараў інвестыцый. Існуе цікавасць чэшскіх партнёраў да развіцця беларускіх транспартна-лагістычных цэнтраў. Якія новыя перспектывыныя практыкі па гэтым і іншым напрамках абмяркоўваюцца цяпер?

— Я не хацелі бы апырэджваць намеры чэшскіх фірмаў, скажу толькі, што падрыхтоўваюцца практыкі ў галіне паверхневай апрацоўкі, узаўнялення і завастрэння прыладаў, вытворчасці абсталявання для энергетыкі, кааперацыйнай вытворчасці апрацоўных станкоў, субпадраднай вытворчасці для беларускіх хімічных заводаў і г.д. Гэта практыкі прамых інвестыцый. Ёсць таксама шэраг іншых праектаў, у якіх мы мяркуем крэдытны ўдзел чэшскіх банкаў і, перш за ўсё, Чэшскага экспартнага банка і дзяржаўнай экспертнай страхавой кампаніі EGAP. Гаворка ідзе аб праектах мадэрнізацыі беларускіх прамысловых прадпрыемстваў. Мы імкнемся мяняць стратэгію. Гэ-

та значыць, што акрамя фінансавання праектаў мы таксама разлічваем на ўдзел у гэтых праектах беларускіх вытворчых прадпрыемстваў. Акрамя таго, мы хочам пастаўляць не толькі абсталяванне, але і комплексныя тэхналагічныя рашэнні. І тут шмат будзе залежаць ад беларускага боку. Пакуль у нас такое адчуванне, што сучасная мадэрнізацыя ў беларускім разуменні азначае адзінкавую замену старога абсталявання на новае. Мы разглядаем мадэрнізацыю як пабудову цэлага тэхналагічнага сектара вытворчасці, які будзе адпавядаць самым апошнім трэндам.

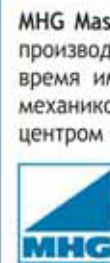
— Якія крокі па развіцці дзелавога партнёрства малых і сярэдніх прадпрыемстваў дзвюх краін можа прапанаваць чэшскі бок?

— Малыя і сярэднія прадпрыемальнікі адыгрываюць важную ролю пры стварэнні новых працоўных магчымасцяў і наогул з'яўляюцца фактарам сацыяльнай стабільнасці і эканамічнага развіцця краіны. У Чэхіі іх доля ў ВУП і экспарт складае каля 35 працэнтаў, у прадукцыйнасці і выкананай дабаўленай вартасці — больш за 50 працэнтаў. Для іх наступнага развіцця неабходна паляпшэнне ўмоў для прадпрыемальніцтва (спрашчэнне падатковага заканадаўства і паніжэнне адміністрацыйнай нагрукі), прамая падтрымка пры дапамозе

розных праграм, як са структурных фондаў ЕС (уступленне ў прадпрыемальніцтва, падтрымка ўступлення на замежныя рынкі, падтрымка развіцця чалавечых рэсурсаў, уключаючы сферу міжнароднага гандлю, энергазахававання і г.д.), так і на нацыянальным узроўні (сертыфікацыя, прамысловы дызайн). Аднак гаворка ідзе не толькі пра малое або сярэдняе прадпрыемальніцтва. Мы бачым і іншыя галіны, у якіх можам перадаць Беларусі нашу практыку. Напрыклад, калі казаць аб прамых замежных інвестыцыях, мы прапануем беларускім установам супрацоўніцтва з нашым агенствам па падтрымцы інвестыцый CzechInvest, дзякуючы якому ЧР некалькі гадоў запар прыцягвала самыя вялікія інвестыцыі ў Еўропе на душу насельніцтва. Пры дапамозе гэтай арганізацыі можна падрыхтаваць і іншае практычнае навучанне, напрыклад, весці гандлёвыя перамовы з буйнымі замежнымі вытворцамі аб кааперацыі і субпадрадных заказах.

— У лістападзе 2009 года ў Мінску прайшло першае пасяджэнне Працоўнай групы па супрацоўніцтве ў галіне энергетыкі, у якім узялі ўдзел прадстаўнікі шасці чэшскіх кампаній. Якія перспектывыныя прапановы абмяркоўваліся падчас марапрыемстваў? Які патэнцыял бачыцца вам ва ўзаемадзеянні ў гэтай галіне?

— Энергетыка — гэта тая вобласць, на якой мы хочам засяродзіцца. ЧР з'яўляецца традыцыйным вытворцам абсталявання для энергетыкі, як для ядзернай, так і для класічнай або альтэрнатыўнай, таму ў гэтым кірунку нам ёсць што прапанаваць. Па-другое, мы з'яўляемся краінай, якая вельмі клопаецца пра сваю энергетычную бяспеку, дыверсіфікуе пастаўкі энергетычнай сыравіны, будзе дастатковыя рэзервыныя запасы ў выпадку збоў, павялічвае долю вытворчасці электрычнасці з аднаўляльных крыніц, рэалізуе праграмы энергазаха-

- хімічная і прамысловая прамысловасць, перапрацоўка мінералаў, сынтетыкі і пластыку,
- прамысловы корм, перапрацоўка ўсіх відаў адходаў.
- дрэваапрацоўка,

В праграму выпускаемага абсталявання ўваходзіць абсталяванне для механіка-тэхналагічных працэсаў у ўсіх адрасных сферах, цэнтрам якіх з'яўляюцца:

Мы выконваем заказы па вытворчасці спецыфічных апаратаў для кліентаў, плануем і конструюем лініі пад ключ, аказваем падтрымку пры оптымізацыі і перапрацылі існуючых ліній, праводзім лабараторныя і эксперыментальныя выпрабаванні.

Наша праца можа ахоўваць мантаж і ўнутраныя працы, так жа как і адукацыю і павышэнне кваліфікацыі кіруючага і абслужываючага персанала. Паставка запасных і хутказамяняемых частак такжа з'яўляецца важнай часткай нашай сумеснай працы з кліентам.

Наш адрас: MHG Maschinenfabrik Hombak GmbH
Wolfslochstraße 51
66482 Zweibrücken / Germany

Тел.: +49-6332-913850
Факс: +49-6332-913870
e-Mail: mhg@mhg-hombak.com
Internet: www.mhg-hombak.com

вання. Такім чынам, у гэтым кірунку мы таксама можам падзяліцца досведам з беларускім бокам. Падчас пасяджэння разглядаліся, напрыклад, практыкі ў галіне перапрацоўкі біямасы (торфу) і яе выкарыстання для выпрацоўкі цяпла і электраэнергіі, камплектацыі чэшскімі CNC рухавікамі беларускіх аўтобусаў MAZ, сумеснай вытворчасці розных энергетычных кампанентаў, павышэння эфектыўнасці газасховішчаў і г.д. У будучыні мы хацелі б пастаўляць важныя інвестыцыйныя комплексы, такія як, напрыклад, будаўніцтва цеплаэлектрастанцыі пад ключ.

— Рэалізацыя якіх праектаў плануецца ў навукова-тэхнічнай галіне ў хуткім часе?

— У снежні мінулага года ў Празе была падпісана дамова аб стварэнні Чэшска-Беларускага інвацыійнага цэнтру. Магу сказаць, што адным з інвестыцыйных праектаў, які мы, як пасольства, будзем падтрымліваць, з'яўляецца супрацоўніцтва ў галіне нанатэхналогіі.

— Якія інвацыійныя падыходы прапануюцца Чэхіяй для таго, каб атрымаць станоўчыя вынікі ад узаемадзеяння з Беларуссю ў рамках праграмы «Усходняе партнёрства»?

— Чэхія яшчэ ў 2008 годзе нароўні з Польшчай і Швецыяй з'яўлялася самым актыўным ініцыятарам стварэння «Усходняга партнёрства». Канцэпцыі кагерэнтнай палітыкі ЕС ва ўсходнім напрамку доўга не хапала, і менавіта заснаванне «Усходняга партнёрства» сумесна з «Пражскай дэкларацыяй» падчас чэшскага старшынства ў ЕС — гістарычны і стратэгічны крок па напрамку да найбольшага ўзаемадзеяння ЕС з усходнімі суседзямі. Чэшская Рэспубліка імкнецца да далейшага прыцягнення цікавасці да ўсходняй суседскай палітыкі пры дапамозе папаўнення крыніц фінансавання гэтай праграмы з бюджэту Еўрасаюза. Мы разумеем часам перабольшаны чаканні ўсходніх партнёраў, але яны павінны ўсведамляць, што гэта вельмі маладая ініцыятыва, якая павінна дастаткова выспець. Што датычыцца двухбаковага супрацоўніцтва ў рамках гэтай праграмы, то працэс знаходзіцца на стадыі распрацоўкі і запланавана, прычым мы маем на ўвазе праекты ў перыяд 2014—2020 гадоў.

Пытанні задавалі
Кацярына ДАРАФЕЙЧЫК
і Барыс ЗАЛЕСКІ.